

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal voor
Energie, Telecom en Markten**

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Datum 18 mei 2010

Betreft Uitkomsten veiling 2,6 GHz

Ons kenmerk
ETM / 10077665

Per brief van 27 februari 2009¹ heb ik toegezegd u over de uitkomsten van de 2,6 GHz-veiling te informeren. De veiling is geëindigd op 26 april jl. en er is frequentieruimte voor mobiel breedband verdeeld onder vijf partijen, waaronder twee nieuwkomers. Door de vergunningverlening van de 2,6 GHz wordt de ontwikkeling van mobiel breedband in Nederland verder gestimuleerd. Daarmee wordt Nederlands positie als digitale toegangspoort tot Europa verder versterkt.

1. Verloop en uitkomsten veiling

Voor de veiling hadden zich op 8 januari jl. negen partijen als deelnemer aangemeld. Van deze negen partijen zijn drie partijen afgevallen, omdat zij niet zijn overgegaan tot het storten van een waarborgsom of het overleggen van een bankgarantie. Dit was een belangrijke eis, omdat zeker dient te zijn dat alleen serieus geïnteresseerde partijen kunnen deelnemen en aan hun eventuele uit de veiling voortvloeiende verplichtingen kunnen voldoen.

Door één partij, UPC, is aangekondigd om een samenwerkingsverband aan te gaan met Ziggo, die zich vervolgens onder de naam Ziggo 4 als deelnemer aan de veiling had aangemeld. UPC heeft zich vervolgens om die reden als zelfstandige bidder uit de veiling teruggetrokken. De vijf overblijvende partijen zijn, na toetsing aan de eisen, tot de veiling toegelaten.

Op 6 april hebben zowel KPN als Vodafone voor de Rechtbank Rotterdam verzocht om uitstel van de 2,6 GHz-veiling gezien de beperking van bestaande partijen ten gunste van nieuwkomers, op eerder verzoek van uw Kamer². De rechtbank heeft deze verzoeken afgewezen. De Telecommunicatiewet, het frequentiebesluit en de daarvan afgeleide regeling voor de veiling bieden naar het voorlopig oordeel van de rechter voldoende rechtsbasis om bestaande partijen beperken in hun deelname aan de 2,6 GHz-veiling. Voorts acht de rechter de beperking van de bestaande partijen proportioneel.

¹ Brief staatssecretaris van Economische Zaken inzake reactie op motie van Dam c.s. vergunningverlening mobiele communicatie 2,6 GHz van 27 februari 2009 (ET/IT / 9032530)

² Uitwerking motie van Dam c.s. (Frequentiebeleid 2008-2009, 24 095, nr. 229)

De veiling is vervolgens op 20 april gestart, is geëindigd op 26 april en heeft geresulteerd in twee nieuwkomers op de markt: Ziggo 4³ (40 MHz) en Tele2 Mobiel (40 MHz). Daarnaast hebben KPN (20 MHz), T-Mobile (10 MHz) en Vodafone (20 MHz) ook frequentieruimte verworven. Van de in totaal 199 MHz beschikbare frequentieruimte was alleen belangstelling voor de zogeheten gepaarde frequentieruimte, die geschikt is voor de LTE-technologie. Er is 69,7 MHz ongepaarde frequentieruimte overgebleven. Hiervoor was blijkbaar op dit moment geen belangstelling bij de deelnemende marktpartijen. Deze frequenties zijn vooral geschikt voor de WIMAX-technologie. Ik constateer dat de marktpartijen de voorkeur hebben gegeven aan gepaarde frequentieruimte.

2. Opbrengst veiling

De veiling van de 2,6 GHz heeft in totaal 2,6 miljoen opgebracht. In diverse media zijn vragen gesteld over een lage opbrengst van de veiling en wordt een vergelijking getrokken met de veiling in Duitsland⁴.

Allereerst heb ik u eerder per brief aangeven⁵ dat bij deze veiling eventuele financiële belangen van de Staat geen rol mogen spelen; leidend hierin zijn de wensen van consumenten, de marktomstandigheden, innovatie en de technische mogelijkheden. Voorop staat een efficiënte verdeling van frequenties en het stimuleren van nieuwkomers. Nieuwkomers stimuleren innovatie (ook bij bestaande partijen), brengen dynamiek in de markt en uiteindelijk krijgt de consument meer keus. Wel heb ik u eerder per kamerbrief⁶ aangegeven dat het aanpassen van het veilingontwerp om - op verzoek van de Tweede Kamer - bestaande marktpartijen te beperken ten gunste van nieuwkomers en het later uitvoeren van de veiling, gevolgen kan hebben voor de veilingopbrengst.

Wat betreft de vergelijking met de veiling in Duitsland is het grote verschil dat, naast de 2,6 GHz frequentieruimte, onder andere ook de 800 MHz frequentieruimte wordt geveild. Deze 800 MHz stelt partijen in staat (landelijke) dekking te bereiken met een beperkt aantal basisstations. In Duitsland wordt bovendien ook veel meer spectrum geveild. In Duitsland doen alleen de vier bestaande operators mee aan de veiling en is geen ruimte gereserveerd voor nieuwkomers. Bovendien is er sprake van een ander veilingmodel en er wordt niet gewerkt met beperkingen.

³ Ziggo 4 is een joint venture tussen Ziggo BV en UPC Nederland

⁴ Veiling Duitsland betreft de 2,0, 2,6 GHz en 800 MHz frequentiebanden

⁵ Brief Staatssecretaris van Economische Zaken inzake vergunningverlening mobiele communicatie van 21 oktober 2008 (ET/IT/8156834)

⁶ Brief Staatssecretaris van Economische Zaken inzake reactie op motie van Dam c.s. vergunningverlening mobiele communicatie 2,6 GHz van 27 februari 2009 (ET/IT / 9032530)

3. Evaluatie en toekomstige veilingen

Het spreekt vanzelf dat ik de veiling in al haar aspecten zal evalueren. Een voorlopige conclusie kan mijns inziens wel worden getrokken wat betreft de belangrijkste doelstelling dat de consument een zo ruim mogelijke keuze krijgt in mobiele innovatieve breedbanddiensten en nieuwe aanbieders. Doordat twee nieuwkomers, Tele2 Mobiel BV en de combinatie Ziggo en UPC, frequentieruimte hebben verworven, is deze doelstelling gehaald. De veiling is verder vlot en ordelijk verlopen via het internet. Vraag en aanbod waren snel op elkaar afgestemd. Uiteraard zal in de evaluatie ook het beperken van de bestaande spelers in de veiling ten gunste van nieuwkomers en het onverdeeld blijven van de ongepaarde frequentieruimte worden meegenomen.

De uitslag en evaluatie van de 2,6 GHz-veiling vormen onder meer een belangrijk ijkpunt voor de opzet van frequentieverdelingen in de komende jaren. De uitkomsten zullen worden meegenomen in de integrale visie op de mobiele communicatiemarkt die een nieuw kabinet zal vaststellen. Die visie dient er toe om (potentiële) vergunninghouders meer duidelijkheid te geven inzake verdeelmomenten van frequenties voor mobiele communicatie, en de opzet van verdelingen en de daarbij behorende vergunningvoorwaarden. Ook zal hierin een besluit over de onverdeelde frequentieruimte uit de 2,6 GHz worden meegenomen. Daarmee wordt een stabiel kader geboden op basis waarvan (potentiële) vergunninghouders de benodigde langetermijninvesteringen kunnen doen, welke kenmerkend zijn voor telecommunicatiedienstverlening, en bijvoorbeeld noodzakelijk zijn om te (kunnen) innoveren en in te spelen op de snel groeiende vraag naar breedbandig mobiel internet.

(w.g.) Maria J.A van der Hoeven
Minister van Economische Zaken